

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
PELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Harc-szünet

A lettunt hónapok későgyere menő, idegfejesítő politikai küzdelmei után az allóharc nyári esőndje borul a lelkekre. A vérbenforgó szemek, a haragvó öklök más, fontosabb témával elfoglaltan elfordultak az ellenség ádáz csapatai felől: az időjárást kímlelik, az aratást végzik aggódalmas gonddal, gondos szorgalommal.

A parlament szerteoszlott, a pártok pihennek, Ischiben, vagy Monte Caróban nyaral a proletárvezér, csupán a nemzeti sajtót tartja megfigyelőhelyén a pihenő, avagy békésen munkálkodó magyar tábor védelmében a hivatás, a feloldhatatlan kötelesség.

Szertetekintünk kímélődve az elcsendesedett harcvonalon s ha a mi sorainkban is ott a hétvéves ádáz tusakodások minden fáradsága, vesztesége, a tuloldal megsokszorozódott módon mutatja a vereség szétzilaltságát, riadt hemzsegségét.

Politikai rohamcsapataikat szerteverte a frankgyű roppant kudarcra. Az egyetlen vezető, aki rutinizott taktikájával, kitanult ravasságával még össze tudta tartani a különböző zsidó és liberális szereplőket s a gyenge képességű, csak fajilag egyvérű szocialista „vezérek” jár-szalagján vezetett tömegek heterogén elemeit, pótolhatatlan veszteségükre áldozatul esett a maga felidőzte harc izgalmainak. A pár száz törpe epigon ott marakodik öröken, s egységes ellenzéki frontról sopánkodva döfi le orvul konkurrens „vezér” társát. Nem egy közülük akár a szent demokrácia podgyászának hátrahagyásával is próbálja átmenteni legalább szerény személyét a kormánypart sáncai mögé s máris jó magaviselettel és titkos felajánkozásokkal kelleti magát. A Nagy Vincók és más Ruppertek szereplése már csak a humor területére tartozik s a széttagolt baloldali ellenzék az elmulas kínos előérzetével pislogat az ősz felé.

A kormánypart — képes liberálisnemeszeti jelszavakkal kendőzni magát, — némely előrelátó, vagy megtért tagja, — mint azt a miskolci főispáni beszéd is tanúsítja, — a keresztyén nemzeti gondolat mellett tesz késő hitvallást s végre felfedezi a zsidókérdést és a liberálisnemes csodóját is. Megfizetett, szubvenciókra tengődő sajtójuk pedig éhes hiénaként kullog a két front között s az egyesülésről, kibékülésről nyöszörög, möhén kímélve holmi konkok reménybeli díjja felé. A liberális szélsőség lapjai munkatársak könnyíteni pusztulásra billent mérlegükön s a közgazdasági tereumon, — amelyet annyira a magukénak vallanak, — a Bacherektől kezdve apró, de csupa fajtisza kalózkokig a hullak százzal hevernek.

Nem, nincs okunk a pesszimiz-

musra! De elbizakodott, vagy ellenkadt ellenfélként a tétlenségre sincs módunk és időnk. A nyár, amely nekik a kétségbeesés szilált kapkodását, a reményvesztettséget hozta magával, — amelyet el nem leplezhet félrevezető lármájuk, — a szorgos felkészülés alkalma kell, hogy legyen nekünk.

Félre most a frázisokkal, a pohárköszöntős mentalitással. Fogjunk végre a reális elgondolások megvalósításához, messi célkitűzéseinket munkáló részletfeladatok beteljesítéséhez.

A mi első munkánk, — amelyre már a közeljövő meghozza az alkalmat, — Debrecen kormányzásának keresztyén-nacionalista irányba fordítása, a második: az ősi civiltásnak magyarságához és multjához méltó parlamenti képviseltetése. Ámde hiába részünkön az óriási numerikus többség, erkölcsi felsőbb-ség: ha nem szervezkedünk e nyáron, könnyen megérhetjük, hogy az a fejévesztett vert sereg is diadalt tülismét a kapitalista-proletár fiskálisok engezelmes szociáldemokráciájával. Ez a nyár kell, hogy a debreceni magyarság szociális, kulturális, gazdasági érdekeit képviselje, Istent, hazát, becsületet zászlaján hordozó Községi párt renessansza legyen. Zászlóink alól nem hiányozhatik egyetlen magyar sem: mert ez a

zászló az igazság mellett a biztos diadalt is jelenti.

A társadalmi feladatok megoldására pedig a nagy magyar szervezetekben kell gyülekeznünk. Mert erő az egységben van, egység pedig a szervezettségben.

Ma Debrecenben a keresztyén-nacionalizmus hatalmas társadalmi alakulatai élnek: az ÉME, a Ker. Nemzeti Liga, a MANSz, az ifjuság testületei. És ugyan skad-e még olyan együgyű, vagy gyáva ember, akit a csatlakozástól elijeszt a tuloldal gunyja, hazug handabandája? Avagy talán ismer valaki Debrecenben egyetlen számbavehető liberális politikai, vagy társadalmi alakulást is, amelyet akárcsak taglétszámban, — erkölcsi és kulturális sulyról nem is beszélve —, a fenti egyesületekhez mérni lehetne?

Fegyvernagy van. De új harcra hív az ősz. És akkor csupán két számottevő ellenfél ütközik meg: a magyar szervezetek tömör falanxa s a zsidó szolidaritás iszapszefüggesztő, inferioris szabadcsapatai, amelyeknek csak tehertétele a magukat rohadat keresztyéneknek címező árulók s más konjunkturista gyávák gyülevesze.

Mi nem félünk az ősi összecsapástól. De zászlaink alá sorakozni kötelessége a nyár folyamán minden becsületos magyarnak — már csak a sajtó föl felfogott érdekében is.

Hétmázsás termésátlagra lehet számítani a búzából holdanként

Az aratás eddigi eredménye mindenütt kielégítő

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egész országban mintegy két héttel ezelőtt megkezdődött az aratás, amely az utóbbi napokban már mindenütt zavartalanul folyik. Az utolsó két nap ugyan helyenként előfordultak átvonuló nyári zivatarok, ezek azonban korántsem zavarták meg nagyobb mértékben az aratási munkálatokat és minden remény meg van arra, hogy könnyen takarítják be mindenütt a termést.

A termés mostani helyzetéről egyébként illetékes helyekről a következő információkat kaptuk:

A földművelésügyi miniszter csak holnap adja ki a hivatalos számszerű termésbecslést, amely az eddigi eredményekről a legrészletesebben fog beszámolni. Annyi azonban már eddig is megállapítható, hogy

nagy átlagban a buza holdanként 7 métermázsát hozott ebben az esztendőben.

Vannak egyes helyek, ahol a termésátlag alatta van ennek a színvonalnak, például Hevesmegyében, viszont más helyeken 8—9 mázsás termés is lesz holdanként. Most száraz időre és szélre volna szükség, hogy tovább javuljon a helyzet.

A jelentések szerint Békésmegyében a búzából

jó közepes eredményt várnak, noha a kedvezőtlen esős időjárás csökkentette az eshetőségeket. Az aratás munkája mindaddig zavartalanul halad előre s csak az aratógépeknel mutatkoznak nehézségek, amelyek azonban könnyen kiküszöbölhetők.

Hevesvármegyében eredetileg hét mázsás termésátlagot vártak, a mostani becslés szerint azonban ez az átlag

20 százalékkal romlott.

A tulságosan sok csapadék és a tegnapi esti egri felhősakadás körülbőlül egy héttel késlelteti a gabona aratását,

A vármegye területén mintegy 4—500 holdon árvízvár is volt,

mert ez mélyebben fekvő terület és a víz felfakadt rajta.

A gabona sok helyen fekszik és nagyon legyomosodott úgy, hogy a minőségi kárt is mintegy 8 százalékra becsülik emiatt. Az áradásos területeken a gabona csak nagyon nehezen tudott beérni.

A repcetermés mennyiség és minőség tekintetében egyaránt jó, csak hogy az időjárás eddig megakadályozta a cséplést. A kapásvetemények nagyon szápek, viszont a gyümölcsstermés gyengébb.

Kecskemét környékén s általában a Duna—Tisza közén

csupán minőségben romlott valamit a termés.

Különben nagyon szép eredményre van kilátás, noha például Kecskeméten 165 milliméter csapadék esett le az utolsó tíz nap alatt, amelyhez hasonló már évtizedek óta nem fordult elő ezen a környéken. A helyzet mégis kielégítő, mert jégeső sehol sem volt és az aratáshoz most már itt is teljes erővel hozzáfélhat-

Az Erdélyi Magyar Párt akciót indít az elbocsátott tisztviselők érdekében

(A Hajdúföld közölszvári tudósítójától.) Az esküt nem tett magyar tisztviselők jogaikba való visszahelyezése érdekében indított erdélyi akció, bár a jelentkezési határidő július 3-án lejárt, teljes erővel folyik tovább és a Magyar Párt központi irodájába még mindig

tömegesen érkeznek

Erdély legtávolabbi községeiből is a panaszok és jelentések levelek. A közigazgatási, vasuti, közoktatási, pénzügyi, szóval a legkülönbözőbb szakokba tartozó tisztviselők levelei igen megrázó erővel tanuskodnak arról

a hallatlan nyomorról,

amelybe ezeket az embereket az olahok kényszerítették.

Sorsuk annál elszomorítóbb, mert jó részük — amint a beérkező levelekből megállapítható —, nem is tagadta meg az eskü letételét 1915-ben, hanem

nem akarták tőlük kivenni az esküt.

A levelek mindannyian arra mutatnak, hogy ezeknek a tisztviselőknek nagyobb része napidíjért, vagy alacsony magántisztviselői állásokban tengődik és nem is akar egyebet, minthogy visszahelyezési jogába, nyugdíjat kapjon, hogy öreg napjaira legyen valami támasza.

A párt központjában teljes erővel dolgoznak a beérkező levelek adatainak összeállításán. Az eddig beérkezett levelek száma

meghaladja a háromezretet.

Az adatok összeállítása után — mint a Hajdúföld értesül —, Erdély magyar képviselői nagyszabású akciót indítanak az olah parlamentben.

A sakkverseny mai állása

A verseny mostani állása: Takács 7.5, Kmoch 6.5 (egy), Vajda 4.5 (egy), Nagy 4.5 (egy), Mattison 4.5 (egy), Steiner 4 (egy), Prokes 4 (egy), Havasy 4, Snakso Vorovszky 2.5 (kettő). A Valtér Pozsony—Krammer Breslau parti függőben maradt.

A megszállott Erdélyben ismét feléledt az egykori betyárvilág

Négy oláh bandita Borszék környékén kifosztotta hat automobil utasait

(A Hajdúföld közönségi tudósítójától.) A megszállott Erdély egyik legromantikusabb útja az a gyönyörű szarvost, amely végtelen, sötétzöld fenyvesek között kanyarog Borszék-fürdő és Maroshévis között. Ennek a csodálatos vidéknek idegenvonzó varázsát azonban nagyon lerontja az a szomorú körülmény, hogy az utmentén húzóó rengetegek újabban hemzsegek az oláh haramiáktól.

Régebben a félelmetes nevű *Bienesi István*, Erdély Rinaldo Rinaldinije teete aggodalmassá a magányos utak biztonságát, most pedig az oláh rémuralom alatt ismét feléledt a régi betyárvilág, bár a *betyár* szó tulajdonképpen is finom megjelölése a bocsorok rabló ijesztő típusának.

Vasárnap este a borzseki úton egy

négytagból álló rablóbanda egymásután hat automobil feltartóztatott, kirabolta a gépkocsin ülő utasokat.

A haramiák közül három csendőrházba volt öltözve és teljesen harszerűen jártak el. A telefonvezetékét mindenütt elvágják, úgy, hogy segítséget kérni egyáltalában nem lehetett. Mikor este 11 óra tájban a hatodik autót is megállították, a rajta ülő utasokat leszállították a soffőr kivételével, akinek megparancsolták, hogy vigye őket a ragátha.

A hajnalban előkerült csendőrök széleskörű nyomozást indítottak, a banditák ekkor már Bukarest környékén járhattak. Nagy a valószínűség, hogy a rablók szabályszerű utlevéllel rendelkeztek és Oroszországnak vették útjukat.

Óriási földrengés Japánban

Budapest, július 8. Tokióból jött jelentések szerint Japán nyugati részén borsalmas földrengés pusztított, amely *Csaka és Simenosek* között volt a legerősebb, ahol az eddigi jelentések szerint

háromezerháromezréz ház összedőlt.

A földrengés oly hirtelen volt, hogy

az embereknek idejük sem volt menekülni s igen sokan halálukat lelték a beomlott épületek romjai között.

A pusztító földrengés művét ropant nagyarányú felhőszakadás tette. Az eddigi jelentések szerint különböző helyiségekben mintegy öt-ezer ház omlott össze és körülbelül 50-60 ember pusztult el.

„Édesanyám, ne sirasson hiába...”

Nyolcszázötven tiszántuli cserkészdíák elindult a megyeri nagytáborba — Elutaztak Nagymagyarország kicsi katonái

A mi reménységünk kis rózsás arcú és hófehér lelkű katonái, a debreceni tiszántuli cserkészdíák elindultak a megyeri nagytáborba. Fiatal szívüknek lelkesedő nagy erejével fölzengető örömmel és bizakodó szent öntudattal sorakoztak fel a debreceni állomás szülőktől, tanároktól és *ébredő magyarektól* elöszönlött paronján, hogy diadalt, hirt és magyar becsületet szerezzenek a feltámadást hirdető cserkész-lobogónak. Csütörtökön este 9 órakor sorkatánul benépesedett a pályaudvar környéke. A

172. számú „Erő” cserkészcsoport

67 diákja *Debreceni Ferenc* református főgimnáziumi tanár, cserkészparancsnok vezetésével, miután a református főgimnázium előtt rögtönzött ünnepség keretében búcsút vett S. Szabó József igazgatótól, a 10 órakor induló személyvonattal utazott el. A nagyszámú kísérő közönség sorában megjelent az *EMÉ* debreceni elnöksége élén dr. Szathmáry István elnökkel, dr. Papp Károly egy. prorektor, dr. Tóth Emil, a Kékek Clubja elnöke és Debrecen magyar társadalmának sok más vezető egyénisége.

A személyvonat utolsó kocsiában és a máhát szállító teherwaggonban elhelyezkedett csapat kis cserkészei örömtől sugárzó arccal, szigorú parancsnokra foglaltak el kijelölt helyeket, majd Debreceni Ferenc parancsnok jeladására rázendítettek a cserkész-indulóra, 10 óra 20 perckor a csapat kedvencei notáját énekelte el:

„Édesanyám, ne sirasson hiába...”

Ezután még egy éles fűtyszó következett és a pályaudvarról kigördülő vonat utolsó máhja kocsiában egy apró trombitás elfújta a cserkészek trombita-jelét, miközben

egy „segédtszáz” zseblámpával szolgáltatót ünnepi világosságot.

Az éjféli után 1 órakor induló vonathoz 3 cserkész-csapat érkezett ki az állomásra: a 48-as, 139-es és a 171-es „*Erdősi Imre*” csapat. A piarista diákok *Kovács László* kegyesrendi tanár, parancsnok vezetésével harminckilencen vonultak ki. Utközben teli torokkal énekeltek a hazafias cserkész-nótát:

„Nagymagyarországnak kicsiny katonája, büszkén tekinthetsz reája...”

Mikor a pöttömyi legényekkel megtelt éjszakai vonat is elindult, már több száz tiszántuli cserkészyerek haladt a káposztásmegyeri nagytábor felé. A IX. tiszántuli cserkészerület különböző csoportjai 850 taggal ma, pénteken esteig miad felérkeznek a fővárosba, hogy holnapután résztvegyenek a pesti és budai utcákön rendezendő, demonstratív felvonuláson, melyben a *magyar jóvendő tizenkétezer apró vitéze, ragyogó szemű, fiatal katonája vonul fel ünnepi tisztelet-adásra a magyar nemzet cserkészházába öltözött Kormányzó Urának színe előtt.*

Július 15-én kezdődik a cserkészek nagytáborozása

Budapest, jul. 8. A cserkész nagytáborozás július 15-én csütörtökön kezdődik. Reggel 8 óra 30 perckor lesz az indulás a táborba. A nyugati pályaudvaron találkoznak a cserkészek, ahonnan 9 óra 30 perckor érkeznek meg a táborba. A táborozás lezajlása után a cserkésznagytábor

balatonal körutat rendez,

melynek programja a következő: Július 23-án 9 óra 40 perckor indulás a budapesti déli vasúti pályá-

udvarról Székesfehérvárra, ahonnan 15 óra 55 perckor érkezés Siófokra. Siófokon tábori vacsora lesz. Július 24-én szombaton 8 órakor gőzhajóval indulás Keszthelyre, ahol a gazdasági akadémiát és a várost tekintik meg. Innen gőzhajón Tihanyba mennek a kirándulók. 25-én va-

sárnap reggel misét hallgatnak a tihanyi apácák templomában. 12 órakor József kir. herceg és József Ferenc királyi herceg fogadják a cserkészeket. Ebéd után Balatonfüredre megy a csapat, ahonnan 21 óra 55 perckor érkezik meg vonattal Budapestre a keleti pályaudvarra.

Álhir felfegyverkezett oláhok betöréséről

A vámörkerületi parancsnokság megcáfolja a liberális lapok rémhíreit

A m. kir. vámörkerületi parancsnokság a pénzügyminiszter július 5-én kelt 78075/P. M. számú felhatalmazása alapján kéri az alábbi helyreigazító cikk közlését:

„A múlt hét folyamán több debreceni lap hirtelenséggel élt egy románok által Kismarjánál elkövetett fegyveres betörésről.

„Az esetben az érdekeltektől debreceni vámörkerületi parancsnokság az esetet kivizsgálva a következő megállapítások közlésére jogosítja fel a Magyar Távirati Irodát: A közölt hírek a románok betöréséről

minden alapot nélkülöznek és csak indokolatlan zaklatást okoznak az érdekeltek lakosságának. Tehát nem igaz az, hogy Kis-

marjánál román egyenruhás egyének díjtöltek volna magyar területre, nem felel meg a valóságnak az sem, hogy ezek a gyümölcsöt letarolják volna, valamint az is alaptalan, hogy a románok a csösz megverték és több lövést adtak le.

A vámörkerületi parancsnokság cáfolatával kapcsolatosan megjegyeztük, hogy a *Hajdúföld* hasábjain ilyen hír nem jelent meg, annál kevésbé, mert az egész rémhírből egy szó sem felel meg a valóságnak s azszal

csak a liberális lapok tartották igazolomban a közönséget,

pusztán szenzációéhségüktől vezéreltetve.

Vizgyógyintézetet akarnak létesíteni a Fűvészkerti bérpalotában

Dr. Szász Adolf terve a városi tanács előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nagyszabású terv foglalkoztatja most a városi tanácsot, kapcsolatosan a Fűvészkerti-utcai új bérház helyiségeinek bérbeadásával.

Ugyanis dr. Szász Adolf nyugalmazott katona főorvos a napokban fölvetette azt a gondolatot dr. Vargha Elemér főjegyző előtt, hogy jó volna a bérpalota szuterénjében

egy modern, nagy kényelemmel berendezett vizgyógyintézet létesíteni.

Ezzel a tervvel, mint előadta, a legkomolyabban foglalkozik s ajánlatot szándékozik tenni a városnak a terv megvalósítására.

Dr. Vargha Elemér a tanács előtt szövegeltette ezt az ügyet, amely aztán hosszas megbeszélés tárgya volt. — Vádrdy főjegyző kijelentette, hogy a terv nagyon szép és megvalósítása kívánatos is, de

kétséges, hogy sikerülne-e, mert az épület bérlői pincékkel együtt vették ki az árverés alkalmával a lakásokat s mit szólnának hozzá, ha mégsem kapnának pincehelyiséget, mert azokat a vizgyógyintézet tartja elfoglalva. Másfelől a szükséges átalakítási munkálatok mintegy

74 milliót igényelnének, aminek az előteremtése nagyon is bizonytalan és az is kérdés, hogy

Akar Ön ideálisan szép, egészséges és formás lenni?!

A művelt világ egyik legelső uttörő és a testformálás terén ma is vezető intézete a Dr. Reich-féle Zander-intézet, IV., Semmelweis-utca 2. Tel. J. 4-12.

Egy nap alatt is csodálatos eredmények. — Ugyanitt Diathermia, Quarz, vízkezelések, szénsavas fürdők, Ischiás, Rheuma gyógyítása, Testegyensítés, lúdtalpgyógyítás. — Levelekre válaszolunk. — Prospektus.

lenne-e elegendő forgalma a gyógyintézetnek.

A terv mindenestre megérdemli, hogy azszal kimerítően foglalkozzunk s épen azért a tanács megbízta dr. Vargha Elemért, hogy dr. Szász Adolfal az ügyre vonatkozóan folytasson tárgyalásokat.

FÖISKOLA

Pályadíjnyertes gazdászok

A Mezőgazdasági Kamara alföldi kutatói pályázata

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara minden esaköz megtagadja, hogy az alföldi mezőgazdaság helyzetét, a gazdálkodási hibákat és azok orvoslási lehetőségeit kutassa. Gondja van arra is, hogy az új generáció figyelmét is e fontos kérdésekre irányítsa. Ezért meg a múlt évben pályázatot hirdetett a debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia ifjúsága számára, a pályátétel egy alföldi falu mezőgazdaságának rendszeres kutatása, gazdálkodási hibák megállapítása volt. A pályázat eredményét most adja közre a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, amely szerint a pályadíjat, 1,500.000 koronát *L. házy Sándor* és *S. Nagy László* akadémiái hallgatók közös pályaművének ítélte oda, amely *Para pro toto* jelige alatt adatott be. A kitüntetett érdemes gazdászoknak a jutalmat dr. Rácz Lajos kamarai igazgató ünnepélyesség keretében adta ki. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara ugyanezen tétellel újra meg hirdeti a pályázatot a jövő évre is a debreceni gazdászok közt, e mostani sikeres pályázat után joggal remélvén, hogy e pályázat ráirányítja az új generáció figyelmét és szeretetét a magyar falu életére, bajaira, törekvéseire és reménységeire.

Dr Ecsedi István, a tudós debreceni professzor öt hétre törökországi és kisázsiai tanulmányutra megy

(A Hajdúföld tudósítójától.) Dr Ecsedi István egyetemi magántanár, aki országos hírnév etnografus is, mert egy igen érdekes tervvel foglalkozik, amelynek megvalósítása

magyar etnográfiai szempontból is óriási horderevével bírna.

Azt tervezi ugyanis, hogy még ezen a nyáron hosszabb tanulmányutat tesz Törökországban, Kisáziában, tanulmányozza a magyarok fajrokonainak életmódját, lelkivilágát, s a tapasztalatairól egy nagyobb könyvben fog beszámolni.

A városi tanácshoz intézett beadványában, amelyben a tanulmányutára öt heti szabadságot kér, többek között a következőket mondja el:

Földrajzi és néprajzi ismeretem gyarapítására ez ideig szünetelőben Törökországba öhajtok hosszabb tanulmányutakat tenni. Utirányom:

Budapest—Ruscsuk, hajón a Dunán, Ruscsuk—Varna vas úton és Varna—Konstantinápoly tengeri hajón.

Konstantinápolyban hosszabb ideig tartózkodom. Megtekintem a várost

és környékét, a konstantinápolyi nagy muzeumot és óriási bazárjait.

Konstantinápolyból Kisáziába szándékozom átmenni, ahol egy török néprajzi kutatóval a kisázsiai nomád pásztorok és a primitív földművelést űző falusi paraszt életet is tanulmányozom.

Remélem, hogy fajrokonaink és foglalkozásának tanulmányozására egy Hortobágy című művem újabb átdolgozásánál, mint a debreceni gazdálkodás megírásánál hasznos leend.

Utamat 1926 augusztus 1-től számítva

5 hétre tervezem

A városi tanács legközelebbi ülésében foglalkozik dr Ecsedi István nagyszabású tervével s biztosra vehető, hogy a nagytudomány, kitünő professzor terveit elé nem fog akadályokat gördíteni.

Dr Ecsedyt távolléte alatt a köznevelődési könyvtárban s a városi muzeumban minden valószínűség szerint Zalai Lajos muzeumigazgató és Sőregi János muzeumi segédőr fogják helyettesíteni

Lakatos Nagy Guszti helyreállította a bőszőrményi cigánybecsületet

Hogyan került meg a lábadozó cigány eltűnt milliósa

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nagy Sándor hajdúböszörményi cigány hosszabb ideig beteg volt, s mikor felépült, felesége Balog Sára efelelti örömebe így szólt a férjéhez: Itt van vagy két és fél millió korona, eregy és

mulasd ki magad a kocsmába,

de ügyelj, hogy a két darab milliót hasa hozd, azt csak azért adom oda, hogy a kocsmáros előtt tekintélyed legyen, a százezreket pedig elmulathatod.

As öreg azt sem tudta, hogy fiú-e vagy lány, hogy az asszony egyszerre ilyen jószívű lett, de nem sokat gondolkodott a dolgon, nehogy még meggondolja magát élete párja, hanem a mellényzsebbe gyűrte a bankókat és elment a kocsmába, hogy egyszer kimulassa magát úgy istenigazába. Gondolta, most lehet, mert az asszony küldött.

As alvégi kocsmába, ahol Nagy nekifogott az italozásnak, időközben betért Lakatos Nagy Guszti és Rosids Nagy Gyuri is, akik az öreg szomszédságában levő asztalnál foglaltak helyet. Csakhamar beszélgetésbe kezdtek az öreg cigánnyal és nem telt bele egy félóra, a két legény

kisültötte a rokonságot Nagy Sándorral,

aki efelelti örömebe meginvitálta a két új rokont a saját asztalához. A három cigány aztán, mint jó rokonhoz illik, alaposan neki fogott az ivásnak.

A két cigány birta az italt, az öreg azonban csakhamar elázott, ugyannyira, hogy a rokonoknak kellett haza szállítani a lábán alig álló Nagy Sándort. Haza érve, lefektették az öregot az ágyba, de Balog Sára rosszat sejtett a szíves rokon támogatás mellett és első dolga volt az öreg lábujjsebének kikutatása. Azonnal észrevette, hogy gyanuja nem volt alaptalan, mert

az egyik repogós „tekintélyt szerző” milliósnak lábakeit.

Másnap aztán elővette az öregot, hogy nem-e költötte el a milliót is, de amikor tagadó választ kapott, elment Rostáshoz és Lakatoshoz, hogy a milliót csakis ők vehették el és ha van bennük cigánybecsület, azonnal visszaadják. Sőt megelégedett volna már 500 ezer koronával is.

— Nem bánom, ha 500 ezret magatoknak tartatok is meg, mondta keservesen.

A két cigány azonban nem akart tudni semmiről és égre-földre esküdtek, hogy ők nem is látták a milliót.

Alig távozott el Balog Sára tőlük, Rostás bevallotta Lakatosnak, hogy a milliót ő emelte ki az öreg lajbi-zsebéből, de nem adja vissza az öregnek, hanem

megosztozkodnak majd rajta kelten.

Lakatosban azonban mégis feltámadt a cigánybecsület és megmondta az anyjának, hogy a pénzt mégis csak Rostás Gyuri lopta el. A cigány asszonynak sem kellett egyéb, szaladt azonnal Balog Sárahoz és elmondta neki, mit hallott a fiától. Időközben Rostás is megneszelle, hogy elárulták és nehogy bajba kerüljön, egy mesét talált ki. Kikötötte ugyanis 8 éves kis hugát, hogy szaladjon azonnal a rendőrségre és adja át a pénzt, hogy

most találta az utcán.

Előbb természetesen beszöszte a pénzt, hogy a mese valószínűbbé váljon. A stikli azonban nem sikerült és Rostás a törvény kezére került.

A debreceni törvényszéken Fülöp Károly egyesbíró tegnap

bűnösnek mondta ki a vadlót

az ellene emelt vádban és jogerős ítélettel 3 hónapi fogházra ítélte.

Dühöngő örült a debreceni piacon

(A Hajdúföld tudósítójától.) Özv. Halcsik Jánosné halpi lakos a napokban gombát hozott Debrecenbe és a Rákóczi-utcai piacon akarta árusítani. Az ügyeletes rendőr szem azonban rendes szokás szerint odament az árusító asszonyhoz és kérte annak az igazolását, hogy a gomba ehető-e, mert ha nincs róla orvosi bizonyítvány, a gombát nem szabad árusítani. Halcsikné az igazoltatás alkalmával

éktelen dühre gerjedt és ordolozva kérte ki magának, hogy őt bárki is igazoltassa,

majd szidalmazni kezdte a kötelességét teljesítő rendőrt. Már egész embergyűrű vette körül a vitaközöket, amikor a rendőr előállította a dühöngő asszonyt a rendőrségre.

Itt dr Tóth Jenő rendőrgalmazó, rendőrbíró elé került az ügy, aki Halcsikné már régebb idő óta ismeri. Egyiben ugyanis hatósági

köszeg elleni erőszak miatt került Halcsikné a rendőrbíró elé.

Dr Tóth fogalmazó igen meglepődött, amikor azon kérdésre, hogy hozzányult-e rendőrhöz, Halcsikné ordítva jelentette ki, hogy **„Meg is pofoztam a rendőrt, sőt ezután is megfogom pofozni.”**

Később aztán lecsillapodott Halcsikné és a következő zagyva beszédbe kezdett:

Azért szereltek Debrecenbe jönni, mert itt sok a csiga-biga.

majd kijelentette, hogy az ő hűta megett idegen lények vannak és ezek állatocan üldözik. Ekkor már tisztában volt a rendőrbíró azzal, hogy Halcsikné elmeállapota körül valami baj van és megvizsgáltatta a rendőrorvossal. A rendőrorvos aztán megállapította, hogy

özv. Halcsik Jánosné ön- és közveszélyes örült,

aztán másnap dtkisérték Nagykalóba, az oitani elmegyógyintézetbe.

Hétéves gyermek, aki agyonvert egy héthetes kis leányt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megrendítő tragikus esetről érkezett jelentés a nyiregyházi kir. ügyészségre. A beregsurányi csendőrség telefonon jelentette a nyiregyházi kir. ügyészségnek, hogy Marokpapi-ban tegnap délután egy 4—5 óra tájban

egy 7 éves kis fiú egy kezé- ügyébe eső kalapáccsal agyonütött egy héthetes kis leányt,

majd több helyen meg is harapta. A szerencsétlen kis csecsemő az el-

szenvedett sérülések következtében még tegnap este meghalt.

Az ügyészség nyomban utasítást adott a nyomozás megindítására. A vizsgálat annak megállapítására fog kiterjedni, hogy valóban a hétéves gyermek okozta-e a kis leány halálát s ha igen, kit terhel a gondatlanság, honnan szerezte a gyermek a kalapáccsot és hogyan került a kis áldozat olyan helyzetbe, hogy a fiú halálotkozó sérülést ejthetett rajta.

Az ügyészség utasítást adott arra is, hogy a szerencsétlen véget ért csecsemő tetemét felboncolják.

A nyirbátori postahivatalból titokzatos módon eltűnt 600 millió korona

A postamestert és a pénztáros helyettesét őrizetbe vették

(A Hajdúföld tudósítójától.) A nyirbátori postahivatalhoz június 26-án 600 millió korona érkezett az ottani dohánybevéltőhivatal, katonaság és járásbírószék tisztviselői, illetőleg alkalmazottak számára a júliusi fizetésekre. Ez a pénz azonban június 28-ára, hétfőre

eltűnt a postahivatal Wertheim-szokrényéből.

Pető János postamester vezeti már évek óta a nyirbátori postahivatal, míg a pénztárosi teendőket mellette egy kisasszony látja el. A pénztáros kisasszony azonban a múlt hónap közepén megbetegedett és helyére ideiglenesen a nyirbátori járásbíró-ság egyik börtönőrének a lánya, a 15 éves Mátyás Erzsébet került. A lány

szombaton a—pénzt bezárta a Wertheim-szokrénybe

és hétfőn reggel, amikor előakarta készíteni az egyes hivatalok részére a nekik járó összeget, rémülten vette észre, hogy a pénz eltűnt a pénztárból.

A postamester az esetről jelentést tett a nyirbátori csendőrségnek, amely azonnal hosszátott a nyomozáshoz és megállapította, hogy a pénz csak a közbeeső vasárnap tűnhetett el. Maga

a Wertheim-szokrény teljesen sörletlen,

ugyhogy nem külső erőszak alkalmazásával nyitották ki az ajtót és vették ki a pénzt. Kulcsa a szerényhez csak a postamesternek volt. A csendőrség kihallgatott minden érdekelt felet, azonban eredményre nem tudtak jönni.

Időközben értesítették a budapesti államrendőrséget is, ahonnan három detektív érkezett le Nyirbáterba, hogy kiderítsék a pénz titokzatos eltűnését. Eddig a detektívek sem tudták a rejtélyt megfejteni és dacára annak, hogy a postamester és a pénztárosnő váltig erősítetik ártatlanságukat, úgy

Pető Jánost, mint Mátyás Erzsébetet őrizetbe vették.

A detektívek tovább folytatják a nyomozást, de véleményük szerint a pénz csak úgy tűnhetett el, hogy szombaton a Wertheim-szokrény ajtaját gondatlanságból nyitva hagyták és mivel a postahivatalban vasárnap is sok ember megfordul, valaki észrevehette, hogy a pénztárban nagyobb összegű pénz fekszik és egy óvatlan pillanatban kiemelte azt onnan.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban borbélynál, újságárúsnál követelje a HAJDÚFÖLD-et!!!

Hajnali rablótámadás a nyiracsádi országúton

Egy ismeretlen férfi az úton megtámadott egy halápi asszonyt és mindenét elrabolta

(A Hajdúföld tudósítójától.) A nyiracsádi esendőrör egy vakmerő országúti támadásról tett jelentést a tegnapi nap folyamán a debreceni rendőrség büntető osztályának. Márton Jánosné Haláp 10. szám alatti lakos a napokban korán reggel gyakorlatilag indult annak, hogy a nyirmartonfalvai nagyvásárra idejekorán megérkezzen. Szegény asszony lévén, csupán

100 ezer koronát vitt magával, hogy apróbb bevásárlást eszközölhessen. Nyiracsád közelében nyugodtan ballagott az országúton és egyszerűen azon vette magát észre, hogy az árokban egy szürkeruhás, himlőhelyes arcú férfi ugrik elébe és megragadja a karját, rákiáltott és a pénzt követelte.

Mártonné először nem ijedt meg a támadótól és lassidva azt, tovább akart menni. A rabló azonban nem engedte és állandóan a pénzt követelve, nekitámadt az asszonynak. A harcban természetesen Márton Jánosné maradt a gyengébb és sájtan esett az országútra.

Aztán a támadó elszedte a nála

levő 100 ezer koronát. Kis idő múlva Mártonné magához tért és Nyiracsádra érkezve, jelentést tett a csendőrségnek a rablótámadásról.

Az erélyes esendőri nyomozás aztán rövidesen megállapította, hogy a vakmerő tettes a támadás után Halápnak vette az útját, ahol viszont Kiss János halápi gazdálkodó lakásába tört be, nagyobb értékű ruháknak szedve itt össze.

Kiss Mihály, Jánosnak a bátyja a személyleírás után csakhamar elfogta a betörőt és visszakísérte a lopott ruhával együtt a lakásba. Az ismeretlen tettesnek azonban a lakásból

egy órizetlen pillanatban sikerült megszökni.

A nyiracsádi esendőrör gyanúja a halápi gazdálkodó által adott személyleírás alapján Ferkó Elemér nyirmartonfalvai foglalkozás nélküli egyén ellen irányult. Ferkó a tett elkövetése után megszökött Nyirmartonfalváról és miután az a gyaru, hogy Debrecenben rejtőzködik, az itteni rendőrkapitányság büntetői osztálya széleskörű nyomozást indított elfogására.

Hogyan akart munka nélkül pénzhez jutni egy minden hájjal megkent nánási asszonyság

Nem létező búzát és tengerit adott el, felvette a pénzt, de az árut nem szállította

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kéki Antal hajdunánási kőműves a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett nem igen tudott kapni, örült, ha annyit megkereshetett, amennyiből a családját eltartotta. Nem így gondolkodott azonban Kékiné asszonyság, aki dolgozni nem nagyon szeretett, de pénzt költeni annál inkább, azon gondolkodott, hogyan lehetne

munka nélkül pénzhez jutni.

Addig törte a fejét, míg egyszer megoldotta a gordiusi csomót és elhatározta, hogy tengerit és búzát fog eladni. Amiótt nem igen fájt a fej, hogy neki se búzája, se tengerije nincs, majd fog annak a feje fájni — gondolta magába —, akiak eladja majd a terményt.

Az elhatározást csakhamar tett követte és 1925 november hónapban elment a hajduböszörményi vásárra és Keller János főkertésznek eladott 10 métermássa csöves tengerit. Előlegül felvett 850 ezer koronát és azt a mesét találva ki, hogy a *lova laba leszállt* és nem tudta beszélni a tengerit Hajdunánásról, megnyugtatta Kellert s azt mondta, hogy két napon belül beszállítja a tengerit.

Keller természetesen várta a terményt, de mindhiába, mert bizony Kékiné elfelejtette leszállítani a tengerit és vagy

három hónapig még a tájékkára sem ment Hajduböszörménynek.

Közben azonban elfogyott a 850 ezer korona és Kékinének ismét szüksége volt pénzre, ugyanis a lányának kéréje akadt és *butort kellett volna vásárolni*. Elhatározta tehát — az első sikeren felbuzdulva —, hogy ismét elad egy pár mássa terményt, de most már búzát, az többet ér.

Bement ez év február 10-én is

mét Hajduböszörménybe. Buzamintát vitt magával és eladásra kínálta árúját. A szép búzára csakhamar akadt vevő, nem is egy. B. Nagy Mihályné őt mássát vett tőle,

másfélmillió koronáért előleg adta

Kékinének, aki újabbán azt a mesét találta ki, hogy a *búza nagyénjéni*, Kiss Jánosnéni van, de holnap feltehetően hazaszállítja. B. Nagyné, miután Kissné ismerte, megbízott Kékinében és nyugodtan hasamant a vétel után. Alig távozott azonban B. Nagyné el a piacról, Kékiné ismét kintta mindenkinek a búzát és Szabó Gábornak sikerült is másfélmássát eladni, akitől azonban csak 100 ezer koronáért tudott kicsikarni. Szabónak pedig azt mondta, hogy siessen előre a malomba, megy ő is örömetni és odaszállítja neki a búzát.

Azonban, mint az első esetben Keller, most B. Nagyné és Szabóné is hiába vártak a búzát, mert Kékiné a jó vásár után ismét felült a vonatra és hasamant Hajdunánásra. Dehát a pénzzel Kékiné is úgy volt, mint sok más ember, hamar elfogyott. Megint csak bemerészkedett Hajduböszörménybe és ismét búzát akart eladni.

Es egyszer azonban rajtavesztett, mert amikor Madarasi Józsefnének és Gál Imrének 5 mássa búzát kínált megvételre, Szabó Gáborné véletlenül szintén a piacon volt és felismerte Kékinét. Azonnal figyelmeztette az új vevőket, hogy ő miként járt Kékinével, akik aztán

lefogták a furfangos asszonyt és átadták a rendőrségnek.

Igy aztán Kékiné sem kerülhetette ki a sorsát és a debreceni törvényszék

elő került, ahol Filds Károly egyebíró a tegnapi megtartott főtárgyaláson ötrendbeli család vétsége, illetve büntette miatt vonta Kéki Antalnét felelősségre.

A vádlott eleinte tagadásban volt, de a tanuvallemásokkal a szembeállítás alkalmával beismerte bűnét. Védekezésül azt mondta, hogy a férje nem tudott munkát kapni, a leánya pedig beteg volt és annak a gyógykezelésére kellett a pénz. B. Nagy Mihályné azonban az utóbbit megcáfolta, mert nem gyógykezelésre, hanem butorra kellett

a pénz — mondta —, hogy férjhez mehessen a lánya.

A bíróság kétrendbeli család bűntettében, egyrendbeli család vétségében és kétrendbeli család bűntettében a kísérletében mondta ki Kéki Antalnét bűnösnek, amiért is 1 évi börtönrre és 500 ezer koronára pénzbüntetésre ítélte.

A május 28 óta előzetes letartóztatásban eltöltött időt a bíróság be tudta a büntetésbe. Az ítélet ellen dr. Mező Sándor ügyész súlyosbítt, az elítélt és védője enyhítésért jelentettek be felbuzást.

A zsidóság szerepe a világpolitikában

A szociáldemokrácia és a marxizmus, mint a nemzetközi zsidóság segítőtársa — Európa, a keleti faj gyarmatterülete. — A politika fejlődése a világ háborun keresztül a békeszerződésekkig

A börzei, bolsevista megsemmisítő világháboruban az európai faj az európai népek pusztították.

De a kaoszól, a nyomorból és a szegénységből kibontakozott egy új nemzetközi eszme, a fajvédelem ideálja.

Ennek az eszmének a diadala minden téren az igaz világorradalma a huszadik századnak.

Ez az ideál elismeri a hatalmi gondolatot és mégsem imperializmus. A hatalmi gondolat a belső, faji élniakarásnak és annak a törekvésnek a megnyilvánulása, hogy a faj küzdjön szerves fejlődéséért és ha ennek a fejlődésnek az érdeke kívánja, az egyes az életét is feláldozza érte.

Ebben a hatalmi gondolatban nincs imperilizmus, mert éppen a saját fajának, népének öntudatos elismeréséből következik a más népek faji sajtáságainak igazi értékelése. Az a mód például, ahogyan a XIX században Kínára kényszerítették az ópiumot és amilyen rablógazdálkodást csináltak a gyarmatokon, olyan bűn, amely egyszer nagyon megfogja magát boszulni. Aki nek szeme van, látja, hogyan készülődik a sárga és a fekete faj az eljövendő világháborúra.

Ha Európában a fajvédelmi eszme uralkodni kezd, akkor annak világpolitikai hatása is lesz.

Magyarország a magyaroké, Kína a kínaiaké. A fajvédelmi eszme keresztülvitele a nemzeti öntudatnak és az államgondolatnak az egyesek, a fajhoz nem tartozók gazdasági hatalma felett való győzelmet jelenti.

Ebből az eszméből fejlődik ki az igazi törekvés a szociális igazság után, mert ezt csak az állam teremtheti meg és viheti keresztül. Az állam, amely ur és nem szolga. A faji munkaerőt és életakaratot csak a szociális igazság biztosítja és tartja fenn. Mivel eddig nem volt igazi nemzeti állam, a demokratikus szónoklatai a jogról és igazságról csak család és hazugság volt, mert a kapitalista demokrácia csak a népek nyomorából tudott megélni.

A fajvédelem alapján kialakuló szociális igazság a marxizmus-demokrácia századnak könyörtelen halálát jelenti.

A sötétségből új gondolkodás merül fel és hirtelen egész más világításban tűnteti fel a múltat, a jelenet és a jövőt. Egy világkorszak süllyed a kaoszba és kétségbeesésbe. És a kaosszal szemben új lelki erő emelkedik fel. Mint egy fluidum járja át a világot: az indiai ocedántól Egyiptomra és a török Kis Ázsián

keresztül ugyanaz a szellemi áramlat húzódik, ami nálunk, Olaszországban és Németországban már fellobbant és más államokba is utat fog találni.

A fajvédelmi gondolat megjelenési formája természetesen különböző, de mindenütt felismerhető a leküzdhetetlen akarat az egyén, a nép, a faj szabadságára.

Arról van szó, hogy a zsidó világbörze nemzetközi bankállamából az egyik állam a másik után szabaddítsa ki magát, amíg összeomlik az az uzsoraalakulat, amely minden népek a csontjából kiszívja a velőt és a mások erejéből hatalmat teremt magának.

Mi nem vagyunk utópisták és nem prédikálunk örök békét és örök internacionális testvérséget, de akármit hoz a jövő, minden erőnkkel arra törekszünk, hogy úgy bel- mint külpolitikailag

felszabadítsuk nemzetünket az erőkölestelen uszora világalam béklyóiból;

kiküzdjük az arisztokratikus eszme diadalát az alacsony kufárszellemtől. Ez a jövő világorradalma; a háború, amely ki tudja, mikor ér véget, de amelyet végig kell harcolnunk, ha nem akarjuk, hogy elrohadjon országunk, de egész Európa is a mocsárban.

Hogy egy új világ- és államszemlélet születethet, ez annak a bizonyítéka, hogy a lelkierők még élnek bennünk. Ezekre az erőkre kell hálát adnunk és ezeket kell erősítenünk. Egészen a győzelem napjáig. (Vége)

Brassóban is tüntetnek az antiszemiták

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egyre nagyobb méreteket öltő oláhországi s erdélyi antiszemita zavargások újabbán Brassóba is átragadtak, ahol ugyan nincs főiskola ifjúság, de az „egyéni akciók” száma folyamatosan megnövekedett.

Vasárnap este egy oláh katonatisztakból álló társaság végigtörbácsolta a kerzéz zsidókat.

Hétfőn délután a zavargások megismétlődtek s a Buzasoron több száz főből álló menet bevverte a zsidó cégek ablakait. A tüntetők oly erővel léptek fel, hogy a rendőrség nem tudta feltartóztatni a közel másfél óráig tartó felvonulást.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetőinek biztos az eredmény.

Huszonöt éves érettségi találkozó a ref. főgimnáziumban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Röviden már beszámolt a Hajdúföld arról, hogy július 6-án, ugyanazon a napon, amikor a 30 évvel ezelőtt érettségiztek összegyűltek a debreceni református gimnáziumban, azok is találkoztak egymással, akik ott 1901-ben, tehát

25 évvel ezelőtti teitk érettség vizsgálatot.

Osztályoztak hozzájuk néhányan olyanok is, akik előző években osztálytársaik voltak. A népes osztályból többen haltak meg természetes, többen hősi halállal, sőt megdöbbentő nagy számmal voltak közülük olyanok is, akik önkéntesül vetették véget életüknek. A tanulóvársi szeretet és az alma materhez való hűség ragaszkodás mégis 20 egyént gyűjtött össze a csonkaország, sőt a megszállott terület különböző vidékeiről is a megfogyatkozott osztályból, mely már

harmadikban jött össze

(10, 20, 25 évvel), mióta a főgimnáziumot elvégezte.

Az összegyűlt névsora a következő: dr. Bárdos István Máv. felügyelő, üzletvezetési osztályfőnökhelyettes Miskolc, dr. Borér Endre ügyvéd Baja, Benyás Emil nagykereskedő Debrecen, feleségével és leányával, Balkányi Béla földművelő Debrecen, gróf Degenfeld Miklós földművelő Szirák, dr. Bihary Kálmán törvényszéki bír. Hajdúszoboszló, Hajdu László Máv. felügyelő, üzletvezetési osztályfőnök Debrecen, Juhász Albert Bethlen-kollégiumi tanár feleségével Nagyenyedi Karla Ödön református lelkész feleségével Alsójószas, Könyves János ref. lelkész Bihar (elszakított terület), dr. Kőlcsey Ákos földművelő Tunyog, Liposy Ákos földművelő Tiszafüred, Peley József ref. lelkész feleségével Záhony, dr. Sainy László pénzügyi tanácsos Budapest, Simon Sándor felsőkereskedelmi iskolai igazgató feleségével Miskolc, Somogyi László Máv. főtisztviselő feleségével Debrecen, Stépán László postatanácsos Debrecen, Tóth Sándor állami főmérnök feleségével Debrecen, Vargha Béla ref. lelkész Kőbölkit (elszakított terület), Vecsey Márton postatanácsos Debrecen.

Az összegyűlt tanulóvársak először a kollégium oratóriumában adtak hálát a Mindenhatónak. Juhász Albert nagyenyedi vallásos tanár mondott emelkedett és szívekbelemarkoló imádságot. Jelen voltak egykori tanáraik közül is Karai Sándor kollégiumi, S. Szabó József gimnáziumi igazgatók és Kecskeméthy M. Lajos. Istentisztelet után a díszterembe vonultak, ahol elhatározták, hogy öt évi önkéntes adakozásból

nagyobb alapítványt tesznek a gimnáziumban.

Majd az új főgimnáziumot tekintették meg, megcsodálva annak remek, szép épületét és nagyszerű berendezését.

Délben közömbösen vettek részt a Bikában, ahol velük együtt megjelent S. Szabó József igazgató és Kecskeméthy Lajos tanár is. Az ebéd kedv s visszaemlékezések között rendkívül lelkes hangulatban folyt le. Az iskolára és egykori tanáraikra Hajdu László mondott felkösztönt, melyre S. Szabó József igazgató válaszolt, aki később érdekes reminiscenciákat elevenített fel

és hangot adott a debreceni kollégiumi diákok országos szövetsége szép gondolatának is. Poharköszöntőt mondott még Simon Sándor, Juhász Albert és Vecsey Márton. A Magyar Imre muzsikája mellett vidám és bus dalok hangzottak el és többen táncra is perdültek. A sikerült kedves találkozás előkészítésében különösen Hajdu László fáradozott, akinek társai meleg köszönetet és elismerést mondtak s megbízták, hogy öt év múlva újra hívja össze 30 éves találkozóra osztálytársait.

Minden remény megvan arra, hogy rövidesen felállítják a nyulasi repülőteret Az érdekeltek bevonásával megtartották a helyszíni szemlét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adott a Hajdúföld annak idején arról, hogy a kereskedelmi miniszter egy állandó repülőterefelállítást vette tervébe Debrecenben. Erről már több alkalommal folytak tárgyalások eddig is és az volt a terv, hogy a repülőteret a mai katonai gyakorlóterén fogják felállítani.

Es az ügy csütörtökre elérte a forduló pontját, amennyiben Debrecen város, a katonai parancsnokság és a budapesti légügyi hivatal kiküldöttjének bevonásával fontos értekezletet és helyszíni szemlét tartottak, amely alkalommal megállapították, hogy

a nyulasi katonai gyakorlóterén

repülőter létesítésére van megfelelő terület,

de mindennek ellenére is a terv csak úgy valósítható meg, ha az Országos Földművelésügyi Bizottság által a Nyulastól igénybevett területek visszacsatoltatnak.

Illetékes helyen munkatársunkat úgy informáltak, hogy

a nagy terv megvalósításához minden remény megvan,

amennyiben az Országos Földművelésügyi Bizottság, tekintettel a létesítendő repülőter nagyfontosságára, minden valószínűség szerint fel fogja szabadítani az igénybevett területeket. Es különben a legrövidebb időn belül el fog dölni.

Csütörtöktől kezdve megszűnt a városi uszodában a félnapos jegyrendszer Végre a tanács is belátta a félnapos rendszer tarthatatlanságát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város fürdőző közönségének régi óhaja már, hogy végre megszüntessék a nagyzei strandfürdőben az áldatlan félnapos jegyrendszert, amely nemcsak kényelmetlen és célszerűtlen a közönség részére, hanem a városnak is felesleges anyagi veszteséget jelent. Ugyanis amióta a félnapos jegyrendszer érvényben van,

a strandfürdőt igen kevesen látogalják,

míg azelőtt állandóan zsúfolásig volt reggeltől estig. Amikor pedig életbe lépett a félnapos jegyrendszer, délután 1 órakor kizavarták a fürdőzőket a strandról s csak akkor mehettek be újra, ha megváltották a délutánra érvényes fürdőjegyet.

A fürdő vezetőségéhez s magához a városi tanácshoz állandóan érkez-

tek emiatt panaszok, de mindig eredménytelenül. A tanács gyorsan ragaszkodott eddigi álláspontjához és

nem volt hajlandó megváltoztatni a helytelennek bizonyult félnapos jegyrendszert.

Most aztán, egy esztendő múlva végre a városi tanács is rájött arra, hogy a mostani állapot már valóban tarthatatlan s legutolsó ülésében úgy határozott, hogy utasítja a fürdőfelügyelőt, hogy a jövőben a fürdőző közönséget ne zavarják ki az uszodából 1 órakor, hanem hagyják továbbra is, akár egész estig békében fürdeni. A régi, egész napos jegyrendszer így

már a csütörtöki napon ismét életbe lépett

s fürdőző közönség nagy öröme.

HIREK

1926 július 9. (Péntek)

Prot.: Lukrécia. Kath.: Veronika.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Időjárás: Jobbára borult idő, sokhelyütt esővel, vagy zivattal. Később némi hősüllyedés valószínű.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt

10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszertárak közül éjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszarvu (Kossuth-u. 8.) Murakózy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77).

— Az EME debreceni csoportjának könyvtára a könyvtáros tavollete alatt augusztus 15-ig zárva lesz. *Elnökség.*

— Kinevezések a városnál. Dr. Hadházy Zsigmond főispán Erős Sándor városi tisztviselőt a népjóléti hivatalhoz tiszteletbeli igazgatóvá, dr. Baczonyi Sándort pedig tb. aljegyzővé kinevezte.

— Székelyek Aranykönyve. A menekült székely egyetemi ifjúság megkezdte és fiatal akarattal már a nyáron össze is állítja az összes, Csonkamagyarországon élő erdélyi székely magyarok aranykönyvét. — Kéri minden erdélyi testvérüket, hogy a nevét, foglalkozását és címét (valamint ismerősleit) küldje a Székelyvel. (Budapest V. Deák-tér 1. sz. II. em.)

— Tanításra el fogad gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiú és lánytanulókat, valamint magántanulókat Kovács István tanár, Homoktér, Bujdosó-utca 13. sz. Szerényebb helyzetű családoknak mérsékelt díjak!

— Parádi nyaralás. A Csaba B. E. vezérsege ezúton értesíti a bajtársakat, hogy sikerült Parádfürdőn egy nyaralási akciót keresztülvinni. A nyaralás július 15-én kezdődik, résztvehetnek bajtársak, elsősorban Csaba-bajtársak. Jelentkezni lehet naponként Schlamadinger vezér bajtársnál a Csaba B. E. hivatalos helyiségében Orvosi Vegytani Intézet, Simonyi-utca délután 3-4 ig. Ugyan ott részletes felvilágosítást kaphatnak a bajtársak.

— Máv. II. Menetjegyiroda Piac-utca 56. Telefon 12-03. az összes kültöldi jegyeket azonnal kiszolgáltatja tour es retour. Utlevéleket (Ingoszlavot is) vizumoztat.

— Gópszjórók méret szerint kivágva is kapható Kuszka Mihály borkereskedésében, Kossuth-utca 25.

FÉRFIÖLTÖNYÖK

400.000 koronától

minden minőségben nagy választékban kaphatók a

„Hajdusági“ férfiruha áruházban
Piac-utca 67. szám alatt, a vármegyeházzal szemben

Rádió-másor. Július 9.
 Péntek, Budapest: D. e. 9.30 és 12: Hírek, közgazdaság. D. u. 1: A Meteorológiai Intézet időjelentése és vizállandósága. 3: Hírek, közgazdaság. 5: A Meteorológiai Intézet időjelentése. Utána: Az Embervédelmi Kiállítás előadássorozata. Ceillery András dr. előadása. 5.30: Az Operaház senekarából alakult kamarazenekar hangversenye. Komor Vilmos karnagy vezénnyel. 1. Strauss: Denevér tipegő. 2. Boildien: A fehér nő, nyitány. 3. Millocker: A koldus diák. ábránd. 4. Donizetti: Lammormoori Lucia, finale. 5. a) Grieg: Eroti. b) Grieg: Szerettek. 6. Waldteufel: Tout-Paris, keringő. 7: „A Májusfa” novella. Irt és felolvassa: Obernyik Róza. 7.45: Németh Ilonka magyar nőkat játszik zongorán. 8.30: Klasszikus operett ária- és duett est. Közzei Teréz operatőrekeső, a Városi Színház tagja és Nádasy István operatőrekeső. 1. Offenbach: Orpheus. Styx Jankó dala, Nádasy. 2. Bánfi Sándor: Lili-keringő, Közzei T. 3. R. Planquette: Rip W. Winkle. a) R. belépője, Nádasy. b) Duett-Barkarola, Közzei T. Nádasy. c) Levél-ária, Közzei. 4. R. Planquette: Corneville harangok. a) Greichen belépője, Nádasy. b) Harangdal, Közzei Teréz. c) Henry belépője, Nádasy. d) Germaine dala, Közzei. e) Gáspár dala, Nádasy. f) Marquis dala, Nádasy. 5. Suppe: Szept Galathea. Galathea áriája, Közzei Teréz. 6. Carl Millöcker: Szegény Jonathán. a) Harriette dala, Közzei Teréz. b) Duett, Közzei-Nádasy. Strauss: Denevér. a) Borsdal, Nádasy. b) Acél dala, Közzei Teréz. 8. Franz Schubert: Három a kisánya. a) Dal a háromlányos házról, Közzei Teréz. b) Ó drága szép muzsika, duett, Közzei-Nádasy. c) Vagy titkos, édes, Nádasy. d) Szóljatok is levelek, Közzei Teréz. e) Már vége, már vége, Nádasy. **Külföld:** Bécs (531 és 482.5.) D. u. 4.15: Hangverseny. 8: Bécsi szerzők estje a Burggartenből közvetítve. Berlin (504 és 571.) D. u. 5.30: Rubinstein-Csajkovszki hangverseny. 6.50: Előadás a desinfekcióról. 8.30: Brahms-est. Hamburg (392.5.) D. u. 4: Kamarazene. 4.40: Hangverseny dalbetétekkel. 10.30: Derr Herr der Erde. Rádiódrama. Majna-Frankfurt (470.) D. u. 4.30: Háziasszony-délután. 6.45: Filozófiai előadás. 7.35: Filmzene. 7.45: Olasz nyelvóra. 8.15: Operett-est. 9.15: Tarka-est citerahangversenyyel. Prága (268.) D. u. 4.30-5.30: Hangverseny. 7: Német leadás. 8.02: Zerekarhangverseny. 10: Táncczene. Róma (425.) D. u. 5: Hírek, tőzsde. 6.40: Jazzband. 9.10: Hangverseny. London (365.) D. u. 4: Hangverseny. 7: Ünnepi beszédek. 8.15: Chopin-interpretáció. 8.05-11: Quartett.

Tűzoltótelep Debrecenben.
 Szerdán reggel Nagykállóban Ludman György, nyugalmazott debreceni tűzoltó 60 éves korában meghalt. A temetése csütörtökön délelőtt folyt le Debrecenben, amikor is a debreceni tűzoltóság nevében Bíró Antal tűzoltótiszt, Sörös István őrmester és Baranyai András tűzoltó kossorút helyeztek a sírra. — Bíró Antal a kossoru letételénél meghaltan emlékezett meg Ludman Györgyről, aki 36 évet töltött el a debreceni tűzoltóság hűséges, kötelességtudó szolgálatában.

A debreceni katolikus egyházközség július 11-én, vasárnap délután rendezendő Bocskay-kerti kirándulása iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a debreceni község körében. A rendezőség minden elkövet, hogy a kiránduláson résztvevőknek a legkellősebb szórakoztatást nyújtsa. Válogatott műsorok, kacagató versenyek, elsőrendű cigányzene, tánc stb. Laci-konyha, fonatossátor, hideg és meleg ételek, jégbehűtött italokról gondoskodva lesz. Indulás vasárnap délután 2 óra 30 perckor a nagyalomástól. Ugy tagokat, mint vendégeket szívesen látunk.

Könyvajánlások: Révai lexikon XIX-ik kötet, Popper: Szovjetorszországi, Foerster: Anekdoták I. II., Magyar irod. lexikon I. Kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében.

Molykár ellen legnagyobb megőve és beraktározó vállalat Végő Gyula Ferenc József-ut 4.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei:
 Péntek, Szombat, Vasárnap
 Július 9, 10, 11

Gránia
 Dumas világhírű regénye nyomán „A halhatatlan Romeo” (Finita la comedia) színmű 9 felvonásban. A főszerepekben Natalie Lissenko, Iván Mosjubine és Nicolaus Kolin, aki a filmet is rendezte. Ez a kevéssé ismert film a nyári évad egyik legjobb megjelenése, amit úgy a szereplők, mint a rendező neve is bizonyít és biztosít.

Vigszínház
 Két sláger egy előadásban: I. „A titkok asszonya” 6 felvonásban, egy gazdátlan lélek életéből. A főszerepben Natalie Kovanko. Ez a francia eredeti film igen érdekes, jellegzetesen párisi cselekményen alapszik és igen finom, hatásos részletekben bővelkedik. II. „Dicsőség, Pénz, Szerelmek”. Egy színésznő szerepe 6 felvonásban. A főszerepekben Elise Fergusson és Reginald Denny. Egy nagyravágó leány hajszája a dicsőség és pénz után, azonban midőn mindkettőt elérte, belátja, hogy sem a dicsőség, sem a pénz magában nem boldogítja és visszatérve régi szegénységébe megtalálja az igazi boldogságot egy szeretőt férfi oldalán. Ez a mese igen ötletesen van feldolgozva, a szereplők játéka elsőrendű és a gyönyörű környezet, amelyben a film játszik, igazán élvezetessé teszi az egészét.
 Jönnék! Hétfőtől: „Gösta Berling” és „Szerelmi párbaj”.

TESTEDZÉS

A Satoraljaihegyi AC július 11. i versenyén indul a DEAC állélya gárdája: Páter, Majzik, Kirdly, Barcsay, Hadházy, Gyulay, Mile, Tassy, Kösztnér, Kolos, Vargha és Gottenhuber.

Felkérem a DEAC álléltát, hogy a satoraljaihegyi utazás megbeszélése véget ér délután 7 órakor a DEAC-pályán megjelenni sziveskedjenek. Előadó.

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 30
 Budapest 0,0072,30, Páris 13,45
 London 2512,26, New-york 516,50, Brüsszel 13,—, Milánó 17,22,50, Amsterdam 207,40, Berlin 122,95, Bécs 78,—, Szófia 3,75, Prága 15,30, Varsó 53,50, Belgrád 9,14 Bukarest 2,42 1/2.

Hivatalos devizaárfolyamok:
 Angol font 347,170—349,170, belga frank 1800—1840, cseh korona 2115—2123, dán korona 18,915—18,975, dinár 1256—1266, dollár 71250—71550, francia frank 1931—1971, hollandi forint 28625—28775, lengyel zloty 7750—8050, leu 332—344, leva 513—519, lira 2600—2650, német márka 16992—17043, osztrák schilling 10090—10125, norvég korona 15670—17520, svájci frank 13826—13879, svéd korona 19140—19000.

Gabonatőzsde
 A készárúpiac tekintettel arra, hogy a külföldi terménypiacokról szilárdabb irányzatot jelentettek, az irányzat tartott maradt. A forgalom az augusztusi új buzában egyre nagyobb arányokat ölt, különösen pedig azért, mert Bécs és Triest részéről igen sok vételi megbízás érkezik. Az augusztusi új búzáért 877.500 koronával jegyezték. A tavalyi buza minőség és vidék szerint 427—432.000 korona körül mozgott. A rozspiacon a forgalom élénkült, mert külföldi célokra szintén nagyobb tételeket vásároltak. A rozs ára 265.000 korona augusztusi szállításra. A liszt- és őrlénypiacon a málmok a dupla nulláslisztet 8000, a nulláslisztet 7800, a kettőslisztet 7500, a négyeslisztet 7150, a hatoslisztet 5580, a heteslisztet 3850 koronával jegyzik. A termények piacán a forgalom egészen szűk keretek között mozog, mert a kínálat tartózkodó. Csupán tengeriből ki-náltak kisebb tételeket, amelyek 240.000 koronás áron találtak vevőre. A zabpiac és az árpatélek piaca teljesen üres. A magpiac a repcét külföldi számlárra vásárolták. Szobi paritásában 285—287,50 cseh koronát fizetnek a repce métermérszájért.

Ferencvárosi sertesvásár
 A ferencvárosi sertesvásáron lanyha volt az irányzat. Árak: zsír-sertes öreg I. 14,5—15,5, II. fiatal nehéz 15,5—17, könnyű 18,5—14, szedett közepes 15,2—16 ezer korona élsúly kilogrammonként. Vágóhídi zártvásár ára: szalonnás félsertes 18—20, sózott szalonna 20,5—21, lehuzott hus 16,4—17, zsír 15—25,5 ezer korona kilogrammonként.

APROHIRDETÉSEK

Lakás
 Egy szoba-konyhás lakásért mellékhelyiségekkel beltérített, azonnali beköltözéssel havi 850 ezer koronától 500 ezerig fizet. Ajánlatokat „pontosan fizetek” jellegre a kiadóba kérek. 491
 Különbejárattal butorozott szoba magányos urnak azonnal kiadó. Nyomató utca 22. szám. 611
 Péte fia részben levő két szép nagy szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel álló utcai lakásomat elcserélném hasonlóval. Cim a kiadóban. 620
 Különbejárattal butorozott nagy szoba kiadó. Eszelget csak a jövő tanevre is. Széchenyi-utca 15. emelet. 624

Ajánlat
 Olosón, szépen plüsséroz Farkas Bella utóda Külsővásár-tér 16. Arany János-utcával szemben. 541
Tankönyvet elad, vesz becsesről Harmathy könyvkereskedése és antiquáriuma, Fűvészkert-utca 14. 622
 Borsóki fotóbörze fényképezőgépet szak-szerűen javít. Piac-utca 38. 622
 Solár vizsgára szakszertűen, műhelygárolattal csak Kiss gépműhely szőfőiskolája készít elő, díjtalan állásban helyezéssel. Tandij egy és félmillió. Erzsébet-utca 20. 519
 Fehérnemű himzését, aszurozást olosón vállalok. Teleki-utca 96. hátul az udvarban. 513
 Festékek, lakkok, firnisz, zománcok, legfinomabb szoba padlóakkok legolcsóbban kapható Klein Vilmos, Arany János-utca 10., udvarban. 224
 Gimnáziumi és kereskedelmi iskolai növényeket pótvizsgára sikeresen készít elő tanár. Cime a Hajdúföld kiadóhivatalában. 568
 Német nyelvre kereskedelmi iskolai növényeket pótvizsgára sikeresen készít elő tanár. Cime a Hajdúföld kiadóhivatalában. 567
 Intelligens, finom lelkű, középkorú úri nő anyahelyettesnek, házvezetőnek, gyengélkedő úrnőnek gondozónak elmenne. Cim a kiadóban 596
 Paplant varni házhoz megyek. Meghívást „Paplan” jellegre a kiadóba kérek 585
 Központon italmérés átadó. Cim a kiadóban 605
 Püszkerüzletbe kiszolgálónak elmenne, vagy délelőtti takarítást vállal megbízható fiatal nő. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Megbízható” jellegre. 609
 Részletkésztetésre is Mándokinál, Arany János-utca 18. 669
 Cobelin netz készíteszt, ámpaerőnyő montirozást vállalok. Hajó-utca 14. 622
 Központon italmérés átadó. Cim a kiadóban. 628

Kereslet
 Újévi belépésre gazdaságba intőzői vagy ispani állást keres nagy praxissal rendelkező hivatásos gazda. Cim a kiadóban. 532
 Pályakeresők! Művészajlamu úri fiatal embert tanulóknak felvevő Perczel művészfotografus. Péterfia 76 541
 Állásnélküllek rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Ötven ezer korona költség beküldése ellenében esetenként értesítjük a hozzánk beérkezett tirsedési helyekről. „Meteor” iroda Budapest, Vilmos császár-ut 60.
 Társal vagy finan:rozót keresek 100 millió tőkével, a tőke lehet ingatlan fedezet is, tőke után havi 3 milliót fizetek. Ajánlatokat „Tőke is fedezve” Hajdúföld kiadóhivatalába kérek. 666

Kereskedelmi szellemmel és gyakorlattal rendelkező urleány vagy urleányzó kis óvadékkal fióküzlet vezetésére felvételek, Ingóságkövetítő. 621
 Idősebb gimnazisták uraságoknál egy-másfél havi munkafelügyelői állást szívesen vállalnának. D. Kiss, Konyár, 618

Eladás
 Magyar Nemzet Története 10 díszkötésben új állapotban olcsón eladó. Csillag-utca 82. 464
 Aratópálinka 150 liter kisebb-nagyobb tételekben eladó. Simonyi-ut 9. 614
 Eladó Kis-Bocskaiában szőlő villával, nagyon közel az állomáshoz. Télen-nyáron lakható köpütellet, nagyon szép tennéssel. Tudakozódni lehet Fekete c 53-nél vagy az órházán a Kis-Bocskaiában. 614
 Eladó ház. átadó 3 szobás lakással, mellékhelyiségekkel, gazdálkodónak is alkalmas. Széchenyi-u. 41. 617
 Tenyészkan 1 és féléves tiszta vért mangalica Gábor József ur tiszacsegei többszörösen díjazott tenyészetéből származó apa és anya után nevelve eladó. Felvilágosítást ad: Engel, Piac-utca 44. sz. ékszerüzletében. 319
 Külép kiváló minőségű, kis Bocsonádi mészpergető eladó. Vigkedv-utca 4. szám. 625

Vegyés
 Elvesselt 4—5-re virradó éjjel arany karoktő briliánsal. Megtaláló magas jutalomban részesül a Hajdúföld kiadóhivatalában, 608

Ezuton hozom a n.é. hölgyközönség tudomására, hogy **női kalapszalonomat** folyó évi július hó 1-től a Püspöki palotába helyeztem át. Bejáratt Fűvészkert-utca. Tisztelettel Leós Juliska.

998/1926 vh. sz.
Elárverezek
 1926 július hó 9-én reggel 8 órakor Ippen és Schwartz cégnél Hatvan-utca 13. és 31. sz. alatt 19.040.000 koronára becsült ingóságokat, butorokat, stb.

Szilágyi
 bir. végrehajtó.
Woerl-féle összes uti könyvek
 BAKOSS LÁSZLÓ gazd, akad. tanár: Gazdasági baromfitenyésztés című műve 125 szöveg közötti és 32 színes ábrával, ára 150 ezer korona
 J. TURGENYEV: Faust — Első szerelem legújabb 2 elbeszélése kapható
CSÁTHY FERENC
 EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉS R.-T. Debrecen. Ferenc József-ut 8.

Poloska,
 svábbogár, patkány, egér
 biztosan kiirtható szab. irtószerekkel.
 Nagyon olcsón kaphatók
STERN festéküzletében
 Piac-utca 10. sz. Békával szemben.